

STANISŁAW WIETESKA

UBEZPIECZENIE DOMÓW SKŁADOWYCH OD OGNI I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH W POLSCE

Słowa kluczowe: ubezpieczenia, zarządzanie ryzykiem

Keywords: insurance, risk management

Klasyfikacja JEL: G22, G32

Postawienie problemu

W ustawie z 16 listopada 2000 roku o domach składowych oraz zmianie kodeksu cywilnego, kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (DzU 2000, nr 114, poz. 1191) w artykule 22 p. 1 czytamy: *dom składowy jest obowiązany do ubezpieczenia towarów przemysłowych przyjętych na skład od ognia i innych zdarzeń losowych chyba, że umówiono się inaczej*, zaś w art. 22 p. 2 dodaje: *z obowiązku tego dom składowy nie może być zwolniony*.

W polskiej literaturze ubezpieczeniowej niewiele jest informacji na ten temat. Stawiamy tutaj tezę, że zakłady ubezpieczeń majątkowo-osobowych też nie są zorientowane w konieczności ubezpieczenia tych obiektów. Nie ukazały się także bliższe wyjaśnienia prawnicze w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń na wzór obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej.

Celem tego artykułu jest przekazanie elementarnych informacji na temat ubezpieczenia domów składowych i mienia w nich składowanego (przechowywanego).

W artykule przedstawiamy pojęcie i obowiązki domu składowego, skalę towarów przekazywanych na skład, a także charakteryzujemy podstawowe parametry umowy ubezpieczeniowej.

Artykuł napisano w oparciu o dostępną literaturę przedmiotu i dostępne dane statystyczne w tym zakresie.

Pojęcie domu składowego

Zgodnie z ustawą z 16 listopada 2000 roku, dom składowy jest przedsiębiorcą uprawnionym do prowadzenia przedsiębiorstwa składowego w sposób określony w ustawie.

Pod pojęciem przedsiębiorstwa składowego rozumie się przedsiębiorstwo świadczące usługi składu w sposób określony w ustawie. Są to – jak łatwo zauważyć – przedsiębiorstwa wyspecjalizowane w usługach przechowalniczych. Przechowanie w domach składowych wymaga posiadania licencji, regulaminów, w których określone są prawa i obowiązki.

W szczególności, dom składowy zobowiązany jest do wydawania dowodów składowych, prowadzenia księgi składowej, dokumentacji przyjętych i wydawanych towarów, a także informowanie właściwego ministra o wszelkich zmianach w zakresie danych zawartych w udzielonym zezwoleniu.

Domy składowe mogą być poklasyfikowane według różnych kryteriów. Według R. Jastrzębskiego, domy składowe mogą być podzielone na: koncesyjne, meldunkowe, albo normatywne, normatywno-koncesyjne i na zasadzie zupełnej swobody¹. Ponadto, domy składowe można podzielić na prywatne i publiczne. Dla celów ubezpieczeniowych ważny jest podział domów składowych ze względu na rodzaj towaru przekazanego do składowania. Z tego punktu widzenia możemy je podzielić na domy składujące:

- artykuły rolne, surowce, półprodukty i produkty określone w przepisach o statystyce publicznej jako rolno-spożywcze,
- towary przemysłowe, surowce, półprodukty i produkty inne niż towary rolne.

Art. 18 p. 2 mówi, że w regulaminie domu składowego powinien być sporządzony szczegółowy wykaz towarów, które mogą być przyjęte na skład.

Domy składowe możemy także podzielić na:

- otwarte (bez zadaszenia na otwartej przestrzeni),
- zamknięte, z zadaszeniem, w formie magazynów.

Warto także zwrócić uwagę, że domy składowe mogą służyć jako magazyny do interwencyjnego skupu zbóż. Skup interwencyjny jest uruchamiany w przypadku zwiększonych plonów niektórych upraw.

Łatwo zauważyć, że składowanie towarów odbywa się na ściśle określony okres czasu, wymieniony w (dowodach) umowach składowych. Wynikać to może z ograniczonej trwałości artykułów rolno-spożywczych, konieczności dotrzymania terminów ważności. W przypadku artykułów przemysłowych okres przechowywania może być trudny do ustalenia.

Warto zauważyć, że do domów składowych trafiają artykuły (rzeczy) ruchome, które wymagają środków transportu ruchomego. Stanowią one ważny element wyposażenia domów składowych.

¹ Szerzej na ten temat: R. Jastrzębski: *Domy składowe umowa składu, dowody składowe komentarz do ustawy*, Dom wydawniczy ABC, Warszawa 2004, s. 89.

Obowiązki domu składowego

Na dom składowy ustawodawca nałożył szereg obowiązków². Wskażmy na najważniejsze z nich.

Dom składowy nie może odmówić przyjęcia rzeczy na skład (art. 21) na warunkach regulaminu, o ile nie stoją temu na przeszkodzie techniczne możliwości magazynowania przedsiębiorstwa składowego. Oznacza to, że jeśli istnieją wolne powierzchnie w danym domu składowym, każde zgłoszenie na skład powinno być zrealizowane. Warto także zwrócić uwagę, że w ciągu roku występuje obrót towarami rolno-spożywczymi i przemysłowymi. Innymi słowy, stan zapasów w okresie krótszym niż rok ulega wahaniom.

Dodatkowo, dom składowy nie może udzielić pozataryfowych ulg lub zniżek oraz nie może uzależniać zawarcia umowy składu od zawarcia przez składającego innej umowy z domem składowym lub osobą trzecią. Przedsiębiorca składowy odpowiada (art. 855 §1) za szkodę wynikłą z utraty, ubytku lub uszkodzenia rzeczy w czasie od przyjęcia jej na skład do wydania osobie uprawnionej do odbioru, chyba że udowodni, że nie mógł zapobiec szkodzie, mimo dołożenia należytej staranności.

W czasie eksploatacji domu składowego przedsiębiorca zobowiązany jest do jego utrzymania technicznego poprzez konserwacje, remonty, modernizacje. Dodatkowo, przedsiębiorca nie ponosi odpowiedzialności za ubytki naturalne, np. towarów rolnych (tzn. naturalne ubytki nieprzekraczające ustalonych granic określonych przepisami, np. rozkrusz, rozsypanie, zepsucie). Natomiast zdecydowanie ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone umyślnie, celowo, za rażące niedbalstwo.

W przypadku stwierdzenia, że jeśli przyjęte na skład towary ulegają nadpsuciu, rozkładowi, powinien niezwłocznie dokonać ich zabezpieczenia i powiadomić składającego. W przypadku trudności porozumienia się ze składającym, mając na względzie własny interes, powinien dokonać sprzedaży towarów przeznaczonych na skład, dokładając przy tym należytej staranności handlowej. Operacje te powinny być udokumentowane.

Obowiązek ubezpieczenia domu składowego

Ustawodawca nakazuje ubezpieczyć każdy dom składowy. W sensie fizycznym zakres ubezpieczenia obejmować powinien otoczenie najbliższe, na którym się znajduje, a także sam dom składowy oraz towary znajdujące się wewnątrz domu składowego. Otoczenie najbliższe stanowią mogą siłownie elektryczne, podręczne magazyny, rampy, drogi dojazdowe, wagi wozowe, pomieszczenia biurowe i ochroniarskie itp. Obowiązek ubezpieczenia wynika z:

² Por. m.in.: K. Zacharzewski: *Obowiązki domu składowego w świetle przepisów kodeksu cywilnego oraz ustawy o domach składowych*, „Prawo spółek”, luty 2002, s. 38–48.

- oddziaływania naturalnych zdarzeń losowych: pożar, powódź, huragan, deszcz nawalny, zjawiska niezależne od woli człowieka, występujące z coraz większą intensywnością na skutek zmian klimatycznych,
- ochrony przedsiębiorcy i mienia składowanego przed skutkami niezależnymi od ich działalności, np. przerwy w dopływie prądu, akcje terrorystyczne, kradzieże,
- konieczności zapewnienia ciągłości działania (dostaw artykułów), a więc ograniczenie ryzyka w łańcuchach dostaw różnych artykułów,
- charakteru domów składowych, traktowanych jako przedsiębiorstw zaufania publicznego. Na to składa się obowiązek wystawienia towarowych papierów wartościowych (dowodów składowych), wymóg kontroli i nadzoru przez różnego rodzaju inspekcje, a także ingerencja państwa w postanowienia umów składu.

Ustawodawca dodatkowo nałożył obowiązek zawarcia tylko ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych. Poza tym ubezpieczeniem znalazły się ubezpieczenia takie, jak np. odpowiedzialności cywilnej przechowawcy, ubezpieczenie od kradzieży, ubezpieczenie od awarii technicznej itp.

Zgodnie z art. 22 ustawy, dom składowy jest obowiązany do ubezpieczenia towarów przemysłowych przyjętych na skład (chyba że się umówiono inaczej) oraz towarów rolnych od ognia i innych zdarzeń losowych. W tym ostatnim przypadku nie może być zwolniony. Wynika to z faktu, że towary rolne w gruncie rzeczy są artykułami niezbędnymi do produkcji żywnościowej, które mają ograniczoną trwałość (tab. 2), nie mogą ulegać zepsuciu, stanowią dość duży odsetek wydatków budżetowych rodzin, a także nie mogą blokować towarów w kampanii warzywnej, żniwnej, wykopkowej w roku przyszłym.

Pole ubezpieczeniowe – przykład chłodnictwa

Ważnym elementem dla zakładów ubezpieczeń jest identyfikacja pola ubezpieczeniowego. Przez pole ubezpieczeniowe rozumiemy maksymalną liczbę obiektów (domów składowych) do ubezpieczenia, ich lokalizację, przeznaczenie i stan techniczny. Niestety, statystyka publiczna w Polsce nie dostarcza kompletnych danych, np. o silosach zbożowych, elewatorach zbóż i nasion, magazynach pasz. Jedyne, wycinkowe dane statystyczne dotyczą chłodnictwa (tab. 1).

Z danych zawartych w tabeli 1 wynika, że liczba chłodni wzrosła w badanym okresie o około 8,8%, zaś pod względem powierzchni o około 49,2%. Najwięcej chłodni zlokalizowanych jest w województwach: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim. Policzone wskaźniki techniczno-ekonomiczne, np. średniej powierzchni chłodni czy też powierzchni chłodni na 1000 mieszkańców, wykazują w poszczególnych województwach zmienne tendencje. W skali kraju obserwujemy stopniowy wzrost tych wskaźników. Warto także wskazać, że przechowywane różne gatunki mięsa mają ograniczone okresy przechowywania (tab. 2).

Tabela 1

Liczba i powierzchnia chłodzi zamkniętych według województw w latach 2000 i 2006

Kraj, województwo	Liczba ogółem		Powierzchnia m ²		Powierzchnia składowa m ² na 1000 ludności		Średnia po- wierzchnia skła- dowa chłodzi (m ² /1 szt.)	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006
Polska	2 893	3147	500 946	747 548	13,1	19,6	173,2	237,5
Dolnośląskie	182	169	30 502	34 841	10,5	12,1	167,6	206,2
Kujawsko-pomorskie	151	154	21 851	33 557	10,6	16,2	144,7	217,9
Lubelskie	145	159	21 411	34 559	9,7	15,9	147,7	217,4
Lubuskie	61	57	4 555	8 906	4,5	8,8	74,7	156,2
Łódzkie	150	165	21 616	32 463	8,2	12,6	144,1	196,7
Małopolskie	239	235	34 672	84 052	10,8	25,8	145,1	357,7
Mazowieckie	473	508	99 697	176 130	19,5	34,1	210,8	346,7
Opolskie	62	65	15 722	14 071*	14,7	13,5	253,6	216,5
Podkarpackie	227	214	26 751	23 977	12,7	11,4	117,8	112,0
Podlaskie	77	115	17 147	29 430	14,1	24,5	222,7	255,9
Pomorskie	130	200	43 880	66 745	20,3	30,3	337,5	333,7
Śląskie	475	466	65 522	50 601	13,8	10,8	137,9	108,6
Świętokrzyskie	84	81	16 052	19 393	12,2	15,1	191,1	239,4
Warmińsko-mazurskie	50	64	6274	8 734	4,4	6,1	125,5	136,5
Wielkopolskie	251	338	48 388	10 1820	14,5	30,2	192,8	301,2
Zachodniopomorskie	136	157	26 906	28 269	15,9	16,7	197,8	180,1

Źródło: S. Urban: *Zróżnicowanie przestrzenne rozwoju przemysłu chłodniczego w Polsce*, „Chłodnictwo”, tom XLV 2010, nr 9, s. 2, 4–5.

Tabela 2

Czas przechowywania różnych gatunków mięsa mrożonego
w zależności od temperatur i sposobu pakowania

Surowiec	Temperatura	Czas przechowywania
Tłusta wieprzowina	-18°C	od 4 do 5 miesięcy
Cielęcina		od 5 do 6 miesięcy
Chuda wieprzowina		od 6 do 8 miesięcy
Wołowina		od 10 do 12 miesięcy
Wieprzowina	-24°C	od 8 do 10 miesięcy
Wołowina		do 18 miesięcy
Wieprzowina	-30°C	od 12 do 14 miesięcy
Wołowina		do 24 miesięcy
Tuszki bez opakowania jednostkowego dla mięsa drobiowego	od -18 do -22°C od -22,1 do -30°C	3 miesiące 5 miesięcy
Tuszki w opakowaniach jednostkowych termokurczliwych dla mięsa drobiowego	od -18 do -22°C od -22,1 do -30°C	9 miesięcy 12 miesięcy

Źródło: A. Cegiłka: *Technologiczne aspekty procesu zamrażania i rozmrażania mięsa a jego jakość*, „Gospodarka Mięsna” 2009, nr 7, s. 16 i 18.

Ograniczony czas przechowywania, nie tylko w przetwórstwie mięsnym, wymusza niejako odpowiednią gospodarkę w domach składowych.

Do domów składowych możemy także zaliczyć składy wolnocłowe (tab. 3).

Tabela 3

Składy wolnocłowe w Polsce

Składy wolnocłowe						Razem
Zarządzający	Górnośląskie	Port Lotniczy Gdańsk	Port	Zarząd morskiego	Międzynarodowy Port	–
Status	spółka akcyjna	spółka z o.o.	spółka akcyjna	spółka akcyjna	spółka z o.o.	–
Obszar (m ²)	480,7	736	835,4	12 116,00	32	14 200,1
Procent udziału w ogólnej powierzchni	3,39	5,18	5,88	85,32	0,23	100
Data zatwierdzenia regulaminu	31.03.2000 r.	03.02.2000 r.	19.12.2000 r.	–	–	–

Źródło: D. Niedziółka, M. Typa: *Wolne obszary celne i składy wolnocłowe w Polsce*, „Biuletyn celny branżowy serwis informacyjny”, styczeń 2002, nr 1(59), Agencja Unia-Press, s. 34.

Z danych zawartych w tabeli 3 wynika, że zarządzającymi składami wolnocłowymi są spółki akcyjne. Powierzchnia tych składów wynosi około 14,2 tys. m². Przy czym największy odsetek tej powierzchni objęty jest zarządem morskim.

Przedmiot ubezpieczenia i zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń

Przedmiotem ubezpieczenia mogą i powinny być obiekty budowlane (domy składowe) wraz z najbliższymi towarzyszącymi im urządzeniami i obiektami.

Przedmiotem ubezpieczenia powinny być także towary znajdujące się w domach składowych, np. w chłodniach, składy cieczy, elewatory zbożowe, magazyny pasz, silosy zbożowe, składy celne, zamrażalnie owoców i warzyw, suszarnie³.

W ubezpieczeniu domów składowych zakład ubezpieczeń odpowiadać powinien za szkody wynikłe w czasie eksploatacji domu składowego spowodowane przez zdarzenia losowe⁴: powódź, pożar, wybuch, wyładowanie atmosferyczne, gradobicie, huragan, upadek statku powietrznego, samozapłon, zwarcie elektryczne, osuwiska, deszcz nawalny, awarie

³ C. Strumiłło: *Aktualne zagadnienia rozwoju suszarnictwa*, „Inżynieria Rolnicza” 2002, nr 5, s. 55–66.

⁴ Proponujemy dla losowych zdarzeń naturalnych wykorzystać definicje zawarte w słowniku meteorologicznym pod red. T. Niedźwiedzia.

urządzeń infrastruktury technicznej (np. ogrzewanie, utratę zasilania, przepięcia) dymem, sadzami, śniegu, drgań sejsmicznych, huku ponaddzwiękowego, lawiny, upadku statków powietrznych. Są to zjawiska mające znamiona siły wyższej.

Powyższa enumeracja jest klasycznym zakresem ubezpieczenia dobrowolnego od ognia i innych zdarzeń losowych. Warto w tym miejscu wskazać, że zakład ubezpieczeń może ograniczyć wysokość wypłaty zakresów odpowiedzialności od szkód wyrządzonych powyższymi zjawiskami, stosując: udział własny i franszyzę (redukcyjną lub integralną).

Wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń

Z odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wyłączone są szkody wynikające z:

- wyliczania,
- naruszenia przez dom składowy przepisów prawa (art. 16),
- prowadzenia dokumentacji niezgodnie z regulaminem,
- złego stanu technicznego domu składowego,
- kradzieży towarów,
- niewłaściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- niedotrzymania szczególnych warunków technicznych wymaganych przy prowadzeniu przedsiębiorstwa składowego,
- wynikię z zamieszek, rozruchów, strajków,
- wywołanych przez powolne działanie pary, dymu, hałasu, korozji,
- nienależytej pieczy nad mieniem składowanym,
- niewłaściwego zabezpieczenia przez służby ochroniarskie, laboratoryjne,
- zalania oddolnego cieczami, wodą,
- umyślnego podpalenia,
- w budynkach przeznaczonych do rozbiórki,
- corocznych podtopień powodziowych,
- spowodowane wybuchem pożaru wywołanym przez ubezpieczającego,
- wynikające z kar (rozdział 11 ustawy).

Każde z powyższych pojęć zjawisk powinno być zdefiniowane w sposób jednoznaczny i zrozumiały.

Suma ubezpieczenia

W ubezpieczeniu od ognia i innych zdarzeń losowych konieczne jest ustalenie sumy ubezpieczenia. W przypadku domu składowego powinniśmy dążyć do ustalenia następujących sum ubezpieczenia:

- wartości rynkowej zgromadzonego towaru. Na podstawie obserwacji z lat ubiegłych może być to średni stan wartości towarów składowych na koniec miesiąca, z co najmniej 12 ostatnich miesięcy. Wartość tę należy ustalić na podstawie dowodów składowych, ksiąg składowych,

- wartości rynkowej konstrukcji technicznej domu składowego (wartość środka trwałego) wraz z przyległymi pomocniczymi urządzeniami, jak stacje zasilania, wagi, taśmociągi, rampy wyładownicze, pomieszczenia biurowe, pomieszczenia dla ochrony, ogrodzenia, drogi dojazdowe,
- wyposażenia technicznego wewnątrz domu składowego (np. wózki widłowe, transportery, systemy sygnalizacji i systemy alarmowe, systemy wentylacji).

W tych dwóch ostatnich przypadkach ustawodawca nie przewiduje obowiązku ubezpieczenia. Mogą one być ubezpieczone na zasadzie dobrowolności.

Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i powinna być określona na dzień początku ochrony ubezpieczeniowej. Suma ubezpieczenia powinna ulec pomniejszeniu o wartość odzysków, sprzedaży towarów przez licytację publiczną (art. 40), niedotrzymania postanowień (art. 42 ustawy), a także środków składowego funduszu gwarancyjnego (otrzymanych) zasądzonych od członków funduszu z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy składu (art. 61 pkt 5 oraz art. 63 pkt 1 podpunkt 4 i art. 64).

Do odbioru (sumy ubezpieczenia) odszkodowania lub świadczenia od zakładu ubezpieczeń jest uprawniony dom składowy, albo za jego zgodą osoba uprawniona do odbioru rzeczy złożonych na skład (art. 22).

Należy zwrócić uwagę, że wartość środka trwałego (jako domu składowego) wraz z zawartością przechowywanego mienia może być na tyle duża, że konieczne może być włączenie umów reasekuracyjnych lub koasekuracyjnych. Dotyczy to także przypadków szkód o rozmiarach katastrofalnych.

Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ceną za przyjętą ochronę ubezpieczeniową. W naszym przypadku obliczona zostaje poprzez pomnożenie sumy ubezpieczenia przez określone prawdopodobieństwo szkody. Przez prawdopodobieństwo szkody rozumieć będziemy relację liczby szkód do liczby ogólnej ubezpieczonych domów składowych (w przypadku szkód na budynku).

W przypadku drugim, przez prawdopodobieństwo szkody będziemy rozumieć relację uszkodzonych towarów w ujęciu wartościowym do ogólnej średniomiesięcznej wartości ubezpieczonych towarów znajdujących się na składzie.

W obu przypadkach składkę należy dostosować do specyfiki eksploatacyjnej domu składowego (np. chłodnie, silosy zbożowe, zamrażalnie).

Zakład ubezpieczeń może ustalić składkę na podstawie oceny ryzyka, biorąc pod uwagę np. następujące kryteria: rodzaj mienia składowanego, okres ubezpieczenia, stan techniczny budynku, dotychczasowy przebieg szkodowości, dodatkowe zabezpieczenia przeciwpożarowe.

Wysokość stóp składek w ubezpieczeniu domów składowych nie powinna zbyt mocno odbiegać od obecnie obowiązujących w tym ubezpieczeniu.

Likwidacja szkód

Ważnym elementem likwidacji szkód jest zdefiniowanie szkody. Na ogół szkodę definiuje się jako uszczerbek na dobrach majątkowych spowodowanych zdarzeniami losowymi. Zdarzenia losowe zostały wymienione wcześniej. Szkody powstałe z wymienionych zdarzeń losowych są łatwo identyfikowalne. Jednakże, w praktyce ewentualnej likwidacji szkód w domach składowych należy także wziąć pod uwagę występowanie zagrożeń wynikających ze specyfiki przechowywania powierzonego mienia. Do nich należy zaliczyć np. szkodniki w magazynach zbożowych⁵.

Ubezpieczony powinien niezwłocznie powiadomić zakład ubezpieczeń o powstałych szkodach w domu składowym. Następnie, za pomocą dostępnych środków, dążyć do zmniejszenia rozmiarów szkody. Dodatkowo, jeśli zachodzi potrzeba, powiadomić organy ścigania, pogotowie ratunkowe, straż pożarną i inne jednostki mające na celu ratowanie mienia i ludzi.

Procedury ustalenia szkody w ubezpieczeniu domów składowych od ognia i innych zdarzeń losowych są na ogół znane i powszechnie stosowane przez zakłady ubezpieczeń.

Ustalenie wysokości szkody powinno być ustalone na podstawie faktycznie poniesionych strat. Wysokość poniesionych szkód powinno ustalać się w cenach rynkowych:

- dla obiektu budowlanego zgodnie z zasadami kosztu remontu, odbudowy, z uwzględnieniem cen materiałów, norm nakładów rzeczowych, stawek robocizny i użytego sprzętu,
- dla maszyn i urządzeń wyposażeniowych, według wartości nowej lub ewidencyjnej środków trwałych z uwzględnieniem zużycia fizycznego, kosztów napraw lub kosztów likwidacji,
- dla mienia składowanego według cen rynkowych.

Zakłady ubezpieczeń mogą stosować różne formy ograniczenia wysokości wypłacanych odszkodowań.

Warto także zaznaczyć, że odpowiedzialność odszkodowawcza kwalifikowanych przedsiębiorców składowych jest dość dobrze określona w literaturze prawniczej⁶.

⁵ S. Ignatowicz: *Straty powodowane przez szkodniki w trakcie magazynowania zbóż i możliwości ich ograniczenia, Funkcjonowanie sektora zbożowego w Polsce w warunkach integracji z UE*, Warszawa 2003.

⁶ Por. m.in. K. Zacharzewski: *Granice odpowiedzialności odszkodowawczej domu składowego*, „Prawo spółek”, marzec 2002.

Literatura

- Cegiełka A.: *Technologiczne aspekty procesu zamrażania i rozmrażania mięsa a jego jakość*, „Gospodarka Mięsna” 2009, nr 7.
- Ignatowicz S.: *Straty powodowane przez szkodniki w trakcie magazynowania zbóż i możliwości ich ograniczenia, Funkcjonowanie sektora zbożowego w Polsce w warunkach integracji z UE*, Warszawa 2003.
- Jastrzębski R.: *Domy składowe umowa składu, dowody składowe komentarz do ustawy*, Dom wydawniczy ABC, Warszawa 2004.
- Niedziółka D., Typa M.: *Wolne obszary celne i składy wolnocłowe w Polsce*, „Biuletyn celny branżowy serwis informacyjny”, styczeń 2002, nr 1 (59), Agencja Unia-Press.
- Strumillo C.: *Aktualne zagadnienia rozwoju suszarnictwa*, „Inżynieria Rolnicza” 2002, nr 5.
- Urban S.: *Zróżnicowanie przestrzenne rozwoju przemysłu chłodniczego w Polsce*, „Chłodnictwo”, t. XLV 2010, nr 9.
- Zacharzewski K.: *Granice odpowiedzialności odszkodowawczej domu składowego*, „Prawo spółek”, marzec 2002.
- Zacharzewski K.: *Obowiązki domu składowego w świetle przepisów kodeksu cywilnego oraz ustawy o domach składowych*, „Prawo Spółek”, luty 2002.

prof. zw. dr hab. Stanisław Wieteska
Uniwersytet Łódzki
Katedra Ubezpieczeń

Streszczenie

Zgodnie z Ustawą z 16 listopada 2000 roku o domach składowych, każdy dom składowy powinien być ubezpieczony od ognia i innych zdarzeń losowych. Przedmiotem obowiązkowego ubezpieczenia powinny być towary przemysłowe i rolne.

W artykule przedstawiono pojęcie domu składowego, obowiązku przedsiębiorcy składowego, wzrost ilości domów składowych, ich klasyfikację i przestrzenną lokalizację. Oprócz powyższego, charakteryzujemy podstawowe parametry ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych z punktu widzenia przedmiotu ubezpieczenia. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być m.in. towary w chłodniach, składy zbóż, składy cukru.

**INSURANCE OF WAREHOUSES AGAINST FIRE
AND OTHER ACCIDENTS IN POLAND**

Summary

According to the Act of 16 November 2000 regarding the warehouses, each warehouse must be insured against fire and other accidents. Industrial and agricultural goods are subject to compulsory insurance.

In the article the author present the concept of a warehouse, business obligations, and increase in the number of warehouses, their classification and territorial location. In addition, the basic parameters of insurance against fire and other accidents from the point of view of the subject of insurance, are described. The subject of insurance can be i.e. refrigerated goods, cereal and sugar stocks.

